

LÄÄKÄRILIITTO
LÄKARFÖRBUNDET

Yliopistosektorin lääkärien edun- valvonnallisen työryhmän loppuraportti

Hallituksen kokous

13.10.2016

KPMartimo

Hallituksen kokous 3.6.2015

- Yliopistoista liittoon välittyvä tieto on ollut niukkaa; yksittäisten jäsenten yhteydenotot ovat olleet harvinaisia ja yliopistoissa ei ole juurikaan omia lääkäriluottamusmiehiä.
- Liiton edunvalvonnan näkökulmasta ei ole saatu riittävän kattavaa kuvaa eri yliopistoissa esiintyvistä ongelmista ja kehittämistarpeista.
- Päätettiin asettaa työryhmä selvittämään ja kartoittamaan yliopistoissa työskentelevien lääkäreiden, tutkijoiden, opettajien ja professorien, edunvalvonnan kehittämistä ja suunnittelua.
- Työryhmän tehtävänä oli selvittää ja kartoittaa yliopistoissa työskentelevien lääkäreiden edunvalvonnalliset ongelmat ja laatia suunnitelma sekä linjata parannusehdotukset siitä, miten edunvalvontaa jatkossa yliopistosektorilla hoidettaisiin ja kehitettäisiin.

Ryhmän kokoonpano

- Kari-Pekka Martimo, puh.joht.
- Raija Niemelä (Oulun yliopisto)
- Jaana Franck (Turun yliopisto)
- Eeva-Maija Nieminen (Helsingin yliopisto)
- Marja-Liisa Sumelahti (Tampereen yliopisto)
- Anne Koivisto (Itä-Suomen yliopisto)
- Pirkka Pekkarinen (Helsingin yliopisto)
- Katariina Lassila (opiskelijajäsen Tampereen yliopisto)
- Lääkäriliiton toimistosta Laura Lindholm sekä Katja Aho työryhmän sihteerinä.

Työryhmän kokoukset ja kuulemiset

- 3.9.2015
- 28.9.2015 Suomen Lääkäriliitto tutkimuspäällikkö Jukka Vänskä
- 19.11.2015 Tieteentekijöiden liitto toiminnanjohtaja Eeva Rantala
- 8.12.2015 Suomen Hammaslääkäriliitto neuvottelupäällikkö Lotta Lax ja OYS ERVA piiriylilääkäri Annu Tertsunen
- 20.1.2016 Oulun yliopisto professori Markku Savolainen
- 24.2.2016 Suomen Lääkäriliitto tutkimuspäällikkö Jukka Vänskä
- 13.4.2016 HUS ERVA piiriylilääkäri Sami Heistaro ja Suomen Lääkäriliitto tutkimuspäällikkö Jukka Vänskä
- 27.4.2016 Suomen Eläinlääkäriliitto lakimies Liina Kujala ja Professoriliitto järjestöpäällikkö Raija Pyykkö
- 7.6.2016 Helsingin yliopisto dosentti Jussi Merenmies ja Suomen Lääkäriliitto tutkija Juha Ruskoaho
- 20.6.2016 Suomen Medisiinariliitto puheenjohtaja Henni Hiltunen ja HY, Meilahden kampus pääluottamusmies Pirkko Hölttä sekä Helsingin yliopisto pääluottamusmies Seppo Sainio
- 25.8.2016
- 12.9.2016
- 26.9.2016

Työryhmän aikataulu

- Työryhmän oli määrä jättää loppuraportti hallitukselle toukokuun 2016 loppuun mennessä. Lääkäriliiton hallitus myönsi työryhmän anomuksesta lisäaikaa syyskuun 2016 loppuun asti.
 - Keskustelutilaisuuksia ei vielä kaikilla paikkakunnilla
 - Työmarkkinatutkimuksen tulosten analysointi kesken
 - Yliopistojen YT-neuvottelut kesken

Keskustelutilaisuudet

- Helsingin yliopisto 10.2.2016
- Tampereen yliopisto 8.3.2016
- Oulun yliopisto 30.3.2016
- Itä-Suomen yliopisto 23.5.2016
- Turun yliopisto 31.5.2016

- Keskustelutilaisuuksiin kutsuttiin tiedekunnan edustajat ja paikalliset yliopistosektorilla työskentelevät lääkärit. Mukana kaikissa keskustelutilaisuuksissa oli yliopistosektorin edunvalvontatyöryhmän jäsen, Lääkäriliiton toimiston lakimies ja alueen piiriylilääkäri.

Edunvalvonnalliset haasteet ja havainnot

1. Palkkaus ja nimikkeet

- Palkkaus jäänyt jälkeen muiden alojen kehityksestä, etenkin opettajilla
- Tehtäväkohtaisen palkanosan arvioinnin kriteereitä sovelletaan tiukasti eikä arviointia tehdä rahojen puutteen ja määräaikaaisuuksien vuoksi; lääkäriopettajan työn erityispiirteitä ei huomioida yliopistoissa
- Lääkäreiden tulee jatkossakin olla klinisiä opettajia eikä yliopisto-opettajia

2. Työaika

- Kokonaistyöaika (1600 t/v, pitenee 2017) ja yliopiston yleinen työehtosopimus
- Osalla sivuvirka sairaalassa tai terveyskeskuksessa kunnallisen lääkärisopimuksen mukaisesti; tähän kuuluvan klinisen työn osuus vaihtelee suuresti
- Sivuvirkoihin liittyen ongelmia aktiivivapaan pitämisessä
- Yhdistelmäviroissa yliopiston ja sairaalan työn osuus määritelty; ongelmia sairauslomien ja kesälomien yhteydessä sekä kahden työn erottamisessa toisistaan
- Akateeminen vapaus – työn rasittavuuden vaihtelu opettajien kesken; perusopetuksessa työn kuormittavuus lisääntynyt

Edunvalvonnalliset haasteet ja havainnot

3. Määräaikaisuudet

- Yli puolet määräaikaisissa työsuhteissa, mikä ei mahdollista esim. pitkäjänteistä opetuksen suunnittelua ja kehittämistä
- Yliopistojen työnantajina tulee noudattaa voimassa olevaa lainsäädäntöä ja perusteettomia määräaikaisuuksia ei solmita.

4. Opetuksen resurssit ja laatu

- Henkilöstö vähenee, opiskelijamäärät lisääntyvät, muita tiedekuntia pitempi lukukausi
- Opetukselle asetettava selkeät osaamistavoitteet, opiskelijoiden määrän tarve arvioitava säännöllisesti ja varmistettava opetuksen resurssit ja laatu

5. Tutkimustoiminta

- Tutkimushankkeet huolestuttavasti vähentyneet rahoituksen, resurssien ja työajan puutteen vuoksi
- Aktiivisesti tutkimustyötä tekevän kliinisen opettajan ja professorin työnkuvan on oltava sellainen, että tutkimuksen tekemiseen on mahdollisuus myös työajalla ilman erillisiä tutkimusvapaita

Edunvalvonnalliset haasteet ja havainnot

6. Edunvalvonnan järjestäminen

- Ei omaa työehtosopimusta yliopistoissa työskentelevillä lääkäreillä
- Viiden eri yliopiston käytännöt poikkeavat toisistaan.
- Edunvalvonnalliset tarpeet liittyvät ansiotason turvaamiseen, tietoisuuden lisäämiseen, lääkärien tukemiseen yliopistojen säästöpainneissa sekä lääketieteellisen opetuksen laadun ja resurssien varmistamiseen
- Opettajan työn houkuttavuutta ovat vähentäneet palkkauksen huono kilpailukyky, opetusresurssien karsiminen, kasvaneet opiskelijamäärät sekä vaikeudet saada aikaa tutkimuksen tekemiselle.
- Lääkäriluottamusmiehille tarvetta JUKOlaisten rinnalle; tulisi olla mahdollisuus vähentää opetustunteja
- Valiokuntiin ja jaoksiin yliopistojen edustajia
- Luotettavan tutkimustiedon saaminen oleellista ajan tasalla pysymiseksi

Toimenpide-ehdotukset 1/3: **Edunvalvonta**

- Lääkäriliiton toimistolta sovitaan erikseen nimetyt yhteyshenkilöt, jotka voivat keskittyä ja perehtyä laajemmin yliopistosektorin edunvalvonnallisiin haasteisiin.
- Lääkäriliiton edunvalvonnan edustaja tapaa säännöllisesti yliopistojen dekaanit ja hallinnon edustajat.
- Kannustetaan yliopistolla työskenteleviä lääkäreitä ryhtymään luottamusmiehen tehtävään. Pyritään saamaan jokaiseen yliopistoon vähintään yhteyshenkilö, joka toimii linkkinä liittoon päin.
- Pyritään saamaan edunvalvontajaokseen ja valiokuntiin yliopistolla työskenteleviä lääkäreitä.

Toimenpide-ehdotukset 2/3: **Edunvalvonnallinen yhteistyö**

- Tehdään yhteistyötä Lääkärikartellin jäsenliittojen sekä Professoriliiton kanssa. Sovitaan säännölliset tapaamiset, joissa käydään läpi vuosittain eri yhteistyömuodot.
- Säilytetään Lääkärikartellin jäsenyys JUKOn yliopistosektorin neuvottelukunnassa ja pyritään saamaan paikka keskeisiin työryhmiin.
- Seurataan aktiivisesti yliopiston toimintaa työnantajana ja tämän toiminnan lainmukaisuutta. Tehdään tiivistä yhteistyötä JUKOn kanssa.

Toimenpide-ehdotukset 3/3: Tiedonkulku ja yhteydenpito

- Edunvalvonnan toteuttamiseksi ja molemminpuolisen tiedonkulun varmistamiseksi Lääkäriliitto järjestää säännöllisesti jokaisessa yliopistossa keskustelutilaisuuden yliopistoissa työskenteleville lääkäreille. Keskustelutilaisuudet järjestetään 1 - 2 vuoden välein.
- Yliopistosektoria koskevaa tutkimustietoa kerätään mm. yliopistoissa työskentelevien lääkärien ja opiskelijoiden määrästä, ansiokehityksestä ja työhyvinvoinnista. Tuloksia käsitellään edunvalvontajaoksessa ja yliopistoissa työskentelevien lääkärien keskustelutilaisuuksissa.
- Yliopistoissa työskenteleville lääkäreille suunnattua tiedotusta lisätään liittämällä liiton yleiseen uutiskirjeeseen aika ajoin tiedote yliopistosektorin ajankohtaisista edunvalvonnallisista asioista.

Toimenpide-ehdotukset 3/3: **Tiedonkulku ja yhteydenpito**

- Ehdotetaan, että piiriylilääkärit pitävät aktiivisesti yhteyttä yliopistoihin ja niissä työskenteleviin lääkäreihin, ja että alueellisissa valiokunnissa käsitellään yliopistosektorin asioita säännöllisesti esimerkiksi vuosittain omana teemakokouksenaan tai aihekohtaisesti valiokunnan kokouksissa. Kyseisiin kokouksiin kutsutaan yliopistolla työskenteleviä lääkäreitä.
- Lääkäriliitto suosittelee, että yliopistoissa tuettaisiin sekä työnantajien edustajien että työntekijöiden tietoisuutta työehtosopimuksen ja työlainsäädännön velvoitteista.

Lopuksi

- Työryhmä ehdottaa, että yliopistosektorin edunvalvonnan parantamiseksi tehtyjen toimenpide-ehdotusten toteutumista tarkastellaan keväällä 2018 Lääkäriliiton toimistossa. Arviointiraportti esitetään edunvalvontajaokselle ja hallitukselle.